

راهکارهای تقویت مهارت نوشتاری دانش آموزان

محمدجواد کیخا

کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه پردیس شهید مطهری زاهدان

javadkekha@gmail.com

۰۹۱۱۷۹۵۴۶۶۲

چکیده :

نوشتن، پیچیده ترین مهارت زبانی است که در آموزش آن نیاز به فراگیری مهارت های شناختی و فراشناختی بسیاری است که با توجه به بعد عاطفی و اجتماعی محقق می شود. مهارت نوشتن، توانایی انتقال افکار، ایده ها و اطلاعات به صورت واضح، مختصر و موثر به وسیله زبان نوشتاری است. نوشتن، دریچه ای به سوی دنیای خلاقیت و تفکر است. در مدارس تقویت این مهارت، نقشی کلیدی در یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ایفا می کند. این تحقیق به روش توصیفی - تحلیلی بر آن است تا به بررسی راهکارهای تقویت مهارت نوشتاری دانش آموزان بپردازد.

واژگان کلیدی: دانش آموزان، مهارت نوشتن، راهکار.

۱- مقدمه :

نوشتن، به عنوان عالی‌ترین و پیچیده‌ترین مهارت‌های چهارگانه‌ی زبان، مهارتی است که از طریق آن، شخص می‌تواند اندیشه‌ها، باورها، احساسات و تجربه‌های دیداری، شنیداری و خوانداری خویش را به صورت نوشتار درآورد. مهارت نوشتن به نویسنده، این امکان را می‌دهد تا در مورد مطالبی که می‌خواهد بنویسد، تفکر کند و نوشته‌های خود را پیرایش و ویرایش کند. نویسنده هر چه در به کارگیری هنجارهای نگارشی توانا تر باشد، مطلبی که می‌نویسد، منسجم تر خواهد بود و پیام او شفاف تر و روشن تر به خواننده انتقال خواهد یافت.

نوشتن، پیچیده‌ترین مهارت‌های چهارگانه‌ی شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن است. مهارت نوشتن یکی از مهمترین راه‌های بیان اندیشه و تبادل دیدگاه‌های فرد با دیگران شناخته شده است. مهارت نوشتن یکی از جنبه‌های اساسی آموزش و همکاری در فعالیت‌های حرفه‌ای و اجتماعی در جامعه‌ی جدید به شمار می‌رود. اگر دانش‌آموزان آگاهی نداشته باشند که چگونه خوب بنویسند، نمی‌توانند دانش و توانایی خود را نشان دهند. همچنین اگر دانش‌آموزان نتوانند دیدگاه‌ها، شنیده‌ها و اندیشه‌های خود را با قواعد نگارشی ارائه نمایند نمی‌توانند زبان را بیاموزند و در فراگیری آن پیشرفت کنند اگر دانش‌آموزان قادر به بیان افکار خود با زبان نوشتاری نباشند در معرض چالشی بزرگ قرار خواهند گرفت نوشتن یا نگارش نه تنها به عنوان یکی از مهارت‌های تحصیلی مهم و مفید است بلکه افراد در زندگی روزانه خود نیز به آن نیاز دارند. نتایج تحقیق پژوهشگران نشان می‌دهد آموزش نوشتن در سالهای نخستین مدرسه بسیار مهم است طوری که کیفیت نگارش در دوره‌های بعدی تحصیلی متأثر از این مهارت‌های اولیه کسب شده است. محققان بر این باورند که نگارش در میان مهارت‌های گفتاری شنیداری، نوشتاری و خوانداری به دلایل بسیاری در عین چالش‌انگیزترین مهارت مهم‌ترین مهارت فراگیری زبان نیز به شمار می‌آید. دلیل اول این است که نگارش، صرفاً نسخه نوشتاری گفتار نیست و جنبه‌های بسیار دیگری را نیز شامل می‌شود. دلیل دوم جهت تمرکز روی نگارش این است که نگارش در تلاش است تا به دانش‌آموزان کمک کند بر ارتباط بین گفتار و متن نوشته شده به شیوه جدیدی تسلط یابند. دلیل سوم این است که نگارش در قیاس با خواندن روشی مطمئن تر جهت تسلط بر اصول و قوانین نوشتار است. دلیل دیگر این است که نگارش صرفاً حالت نوشته شده گفتار نیست. اگرچه شاید دانش‌آموزان ابتدا بیان کلمات و جملات و سپس نوشتن آنها را می‌آموزند، اما به سرعت پی می‌برند که این دو نحوه برقراری ارتباط بر اصول متفاوتی استوار هستند. بنابراین نگارش ابزاری قوی برای ارتقاء درک شخص از موضوعی است که می‌خواهد راجع به آن بنویسد. نوشتن یک آفرینش و خلاقیت است که از یک سو به خلق افکار و اندیشه‌ها می‌انجامد و از سوی دیگر به نظم بخشی این اندیشه‌ها در قالب‌های زبانی منجر می‌شود. (آبار و صفایی، ۱۴۰۲)

پرورش و بهبود نویسندگی، سبب پرورش و بهبود تفکر، پرورش و سازمان یافتن دیگر فعالیت‌های متعالی ذهن می‌شود. به بیان دیگر نوشتن ابزاری برای تفکر است. همگامی که افراد می‌نویسند علاوه بر ساماندهی آنچه پیش تر در ذهن داشته‌اند، از طریق یک فرآیند اکتشافی، ایده‌ها و اندیشه‌های تازه‌ای در ذهن می‌پروراند خواننده‌ها و شنیده‌های آدمی مانند داده‌های خامی هستند که به پهنه‌ی تجربه و آگاهی وارد می‌شوند، در حالی که در نوشتن از مواد خام فرآورده‌ای منحصر به فرد ساخته می‌شود.

پژوهش‌ها بر اهمیت مهارت‌های خواندن و نوشتن در دوره ابتدایی تحصیل صحنه می‌گذارند و صاحب‌نظران بر این موضوع تأکید دارند که توانایی‌های چهارگانه‌ی زبانی از ابزارهای کلیدی برقراری ارتباط و زیربنای فعالیت‌های آدمی هستند، و بخش قابل توجهی از فرایند تبادل افکار، احساسات، اطلاعات و دانش بشری، رمزگشایی کلمات و متن‌های ناآشنا، دستیابی به ذخایر بی‌انتهای تجربه‌ی بشری، کسب آداب و مهارت‌های اجتماعی مانند تعامل با دیگران، تشکر و قدردانی، گوش دادن به دیگران و انتقال فکر به وسیله‌ی این توانایی‌ها انجام می‌گیرد. علاوه بر آن، یادگیری زبان و به ویژه مهارت خواندن و نوشتن، ابزار یادگیری دانش‌آموزان در حوزه‌های مختلف مانند ریاضی، علوم، جغرافی، تاریخ و غیره، تفکر و حل مسئله، رشد مهارت‌ها و توانایی تحصیلی کودکان، یا به تعبیری دقیق‌تر، کلید تمام یادگیری‌ها

هم به شمار می آید. (Pitan, 2017) بنابراین یادگیری زبان و مهارت های زبانی بهویژه مهارت نگارش می تواند آینده تحصیلی و اجتماعی فرد را تضمین و عدم یادگیری آن سبب شکست تحصیلی یا اجتماعی دانش آموز در آینده شود. زیرا این مهارت، یک مهارت اساسی است که بر بخش های دیگر زندگی دانش آموزان تأثیرگذار است.

با وجود اهمیت نوشتن، امروزه در مدرسه ها به آن توجه کافی نشده است. مدرسه باید کودکان را برای رسیدن به مهارت های نوشتاری در سطح بالا آماده کند. اینکه دانش آموزان منتظر بمانند تا در مقطع های بالاتر مشکل هایی را حل کنند که ریشه ی آنها را باید در کلاس های ابتدایی از بین می بردند پذیرفتنی نیست.

نظری و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی به مطالعه ی کیفیت مهارت نوشتن دانش آموزان ابتدایی پرداختند. نتایج تحلیل آماری نشان داد که میانگین نمره نگارش دانش آموزان دبستانی، پایین تر از تسلط نسبی و در حد تسلط محدود و نسبتاً ضعیف قرار دارد و لذا می توان نتیجه گرفت که مهارت نگارش دانش آموزان همچون مهارت خوانداری آنان ضعیف می باشد و شاید این ضعف ریشه در ضعف خوانداری آنان و یا طراحی نامناسب برنامه درسی و کم توجهی به رویکردهای دیگر از قبیل رویکرد فرهنگی-اجتماعی دارد.

رحمتی پسند و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقی به بررسی مشکلات نوشتاری زبان آموزان ایرانی: ایجاد یک چارچوب بافت-حساس برای تمرین مهارت نوشتن پرداختند. یافته ها نشان دادند که دانشجویان ایرانی بیش ازهرچیزی در مکانیک نوشتار مشکل داشتند. پس از آن، گرامر، سازماندهی درایجاد مولفه های مقاله، انسجام، محتوا و واژگان به ترتیب به عنوان بیشترین تاکمترین میزان فراوانی مشکلات شناسایی شدند. علاوه بر این، احساسات منفی مانند اضطراب و عدم انگیزه باعث برخی مشکلات نوشتاری شدند. بر این اساس، محققان یک چارچوب سه مرحله ای بافت-حساس برای تمرین نوشتن ایجاد کردند. در این چارچوب فعالیت های مراحل پیش از نوشتن، حین نوشتن و پس از نوشتن با توجه به مشکلات نوشتاری دانشجویان مشخص شدند تا به آنها کمک شود بر مشکلات نوشتاری خود غلبه کنند.

خانی و فیضی (۱۳۹۴) در تحقیق خود به بررسی راهکارهای تقویت مهارت های نوشتاری نگارش و انشانویسی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی پرداختند. این تحقیق به بررسی راهکارهای تقویت مهارت های نوشتاری نگارش و انشانویسی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی پرداخته و آشنایی با مفاهیم نوشتن نگارش و انشا، آشنایی با مشکلات نگارش و انشانویسی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی، آشنایی با راهکارها و روشهای نوین یاددهی - یادگیری مهارت های نگارش و انشانویسی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی و کاربرد آنها از اهداف جزئی این پژوهش می باشد.

نظیری و قاسم پور (۱۳۹۴) در پژوهش خود به بررسی تاثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت مهارت های نوشتاری دانش آموزان پرداختند. این پژوهش با هدف بررسی میزان تاثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت مهارت نوشتاری دانش آموزان پایه سوم شهر کرمانشاه انجام گرفت. روش این تحقیق با توجه به گروه های مورد مطالعه، تجربی است. از میان جامعه آماری، چهار دبستان به صورت تصادفی نمونه آماری را تشکیل داده اند. پس از تجزیه و تحلیل و مقایسه بین میانگین نمرات گروه ها تاثیر آموزش های نرم افزاری در تقویت مهارت نوشتاری تایید شد. نمرات در دو درس املا و بنویسیم فارسی به طور معنی داری افزایش پیدا کرده بود اما در درس انشای فارسی تاثیر معناداری نداشته است. از سوی دیگر آموزش های الکترونیکی علاقه مندی دانش آموزان را به مهارت های نوشتاری افزایش داده است.

نتایج پژوهش قبادی و همکاران (۱۳۹۳) در بررسی تاثیر ارزشیابی توصیفی بر مهارت های خواندن و نوشتن دانش آموزان پایه چهارم ابتدایی پرداختند. نتایج پژوهش حاکی از تاثیر معنادار ارزشیابی توصیفی بر دو مهارت خواندن و نوشتن دانش آموزان بوده است. از نتایج

دیگر پژوهش، توانایی بیشتر مهارت خواندن پسران در گروه توصیفی نسبت به گروه سستی و توانایی بیشتر مهارت نوشتن دختران گروه توصیفی نسبت به گروه سستی بوده است.

۲- روش شناسی :

پژوهش حاضر با هدف بررسی راهکارهای تقویت مهارت نوشتاری دانش‌آموزان به شیوه توصیفی و از نوع کتابخانه‌ای انجام شده است و با توجه به روش پژوهش، جامعه آماری پژوهش شامل کلیه اسناد، مدارک و منابع مرتبط با موضوع مورد بررسی از قبیل کتب، مقالات و پایان نامه‌ها می‌باشد.

۳- بحث درباره یافته‌ها

ایجاد زمینه برای خواندن، نوشتن و درک درست، نیازمند اتخاذ راهکارهای نو است که فراگیران را به عنوان نیروهای کار آینده در نظر می‌گیرد. (خزائی و مشهدی، ۱۳۹۰) همچنین مهارت‌های نگارشی مستقیماً برای یادگیری مستمر در همه حوزه‌های دانشگاهی، ارتباطات و خود-ارزایی حائز اهمیت می‌باشند. همچنین اعتماد به نفس ناشی از مهارت‌های نگارشی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا در برقراری ارتباط، درک برنامه‌ی درسی اصلی و استانداردهای یادگیری به گونه‌ی مؤثرتری عمل کنند و به آنها اجازه می‌دهد که دانش خود را در طول برنامه‌ی درسی نشان دهند تا نگرانی‌های خود را به روشی ابراز کنند که این خود به درک شخصی بیشتر آنها منجر شود. آشکار است که دست نیافتن به این مهارت -که آموزش آن از سطح پایه تا رسیدن به سطوح عالی به منظور ورود به دانشگاه و بازار کار در همه‌ی کشورهای جهان به عهده‌ی آموزش و پرورش است - علاوه بر ایجاد ناتوانی در سبک زندگی و حل مسائل شهروندی، مشکلات جدی برای ارتباط با جهان و آینده‌ی علمی افراد و حتی جامعه ایجاد خواهد کرد.

یکی از بحران‌های بزرگ نظام آموزشی در کشورهای مختلف، بویژه کشورهای جهان سوم، مسئله‌ی افت و شکست تحصیلی است که از دیرباز مورد توجه مسئولان آموزشی بوده و امروزه نیز از مهمترین مسائل آموزش و پرورش به شمار می‌رود. بسیاری از مربیان، جامعه‌شناسان، روان‌شناسان و... بر حسب دیدگاه‌های خاص خود به این مسئله نگرسته‌اند و تعاریف گوناگونی نیز از آن ارائه داده‌اند که وجه مشترک همه‌ی آنها، ناتوانی و شکست در انجام و اتمام موفقیت آمیز دوره تحصیلات رسمی است. (ملکی، ۱۳۷۹) با توجه به این مسئله یکی از محورهای اصلی پژوهش‌ها در دو قرن اخیر، بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان و پیشگیری از افت تحصیلی و عوارض ناشی از آن، بوده است. (فرید و اشرف زاده، ۱۴۰۰) در این میان مهارت‌های خواندن و نوشتن دارای بیشترین اهمیت هستند زیرا بدون توجه به این مهارت‌ها، پرداختن به دیگر مهارت‌ها همچون مهارت‌های ریاضی و مهارت‌های مربوط به علوم و پژوهش با مشکل جدی مواجه خواهند بود.

یکی از مهم‌ترین آزمون‌های بین‌المللی مربوط به مهارت خواندن -و مهارت نگارش بطور غیرمستقیم- که می‌تواند در فراهم آوردن دیدی نسبتاً روشن مؤثر باشد، آزمون پرلز (سواد خواندن) است. نتایج کسب شده توسط دانش‌آموزان ایرانی نشان دهنده‌ی ضعف در مهارت خواندن و به تبع آن مهارت نگارش است؛ چون خواندن پیش‌نیاز نوشتن است و مادامی که دانش‌آموزان در خواندن ضعف دارند، بدون شک در نگارش نیز ضعیف عمل خواهند کرد.

۳- ۱. راهکارهای تقویت مهارت نوشتن

مهارت نوشتن، توانایی انتقال افکار، ایده‌ها و اطلاعات به‌صورت واضح، مختصر و موثر به وسیله زبان نوشتاری است. این مهارت، شامل طیف وسیعی از توانایی‌ها از جمله موارد زیر می‌شود:

دستور زبان: دانش صحیح از قواعد دستوری، مانند ساختار جمله، نگارش و علائم نگارشی

واژگان: تسلط بر دایره وسیعی از کلمات و اصطلاحات مرتبط با موضوع مورد نظر

سازمان‌دهی: توانایی چینش و ترتیب ایده‌ها، به‌گونه‌ای که برای خواننده قابل‌فهم و منطقی باشد.

وضوح: توانایی بیان ایده‌ها به‌صورت واضح و بدون ابهام.

ایجاز یا کوتاه‌گویی: توانایی بیان ایده‌ها به‌صورت مختصر و مفید، بدون به‌کارگیری کلمات اضافی.

سبک: توانایی انتخاب لحن و بیان مناسب با موضوع و مخاطب.

خلاقیت: توانایی خلق متون جدید و بدیع.

تقویت مهارت نوشتن ابتدایی، در راهکارهای زیر به‌راحتی انجام می‌شود. در ادامه، به بررسی این راهکارها می‌پردازیم.

۱. داستان‌سرایی

داستان‌سرایی، روشی جذاب برای پرورش خلاقیت و مهارت نوشتن در کودکان است. با تشویق دانش‌آموزان به خلق داستان‌های کوتاه و بلند، می‌توان قوه تخیل آن‌ها را تقویت کرد و به آن‌ها در نگارش متون داستانی و توصیفی یاری رساند. راهکارهای عملی:

برگزاری جلسات قصه‌گویی: در این جلسات، معلم یا دانش‌آموزان می‌توانند داستان‌های مختلف را برای یکدیگر بخوانند و به تحلیل و بررسی آن‌ها بپردازند.

نوشتن داستان‌های کوتاه: می‌توان از دانش‌آموزان خواست تا در قالب تکالیف کلاسی، داستان‌های کوتاه با موضوعات مختلف بنویسند.

اجرای نمایش خلاق: دانش‌آموزان، می‌توانند داستان‌های خود را به‌صورت نمایش خلاق اجرا کنند.

۲. بازی با کلمات

بازی‌های کلمه‌ای، مانند جناس، واج‌آرایی و تشبیه، می‌توانند به دانش‌آموزان در درک عمیق‌تر مفاهیم و به‌کارگیری صحیح واژگان یاری برسانند.

راهکارهای عملی:

انجام بازی‌های کلمه‌ای: بازی‌های متعددی مانند ((حدس کلمه))، ((جناس‌سازی)) و ((تشبیه‌سازی)) وجود دارند که می‌توانند به تقویت مهارت‌های زبانی دانش‌آموزان کمک کنند.

استفاده از شعر و ترانه: شعر و ترانه، ابزاری جذاب برای آموزش مفاهیم مختلف زبانی و ادبی به دانش‌آموزان است. ایجاد قصه‌های زنجیره‌ای: در این فعالیت، دانش‌آموزان به نوبت یک جمله به داستان اضافه می‌کنند و در نهایت، داستانی خلاقانه و جالب خلق می‌شود.

۳. نوشتن روزانه

اختصاص زمانی کوتاه در هر روز به نوشتن آزاد، می‌تواند به دانش‌آموزان در تقویت تقویت مهارت نوشتن ابتدایی و انسجام متن کمک کند.

راهکارهای عملی :

ایجاد دفترچه خاطرات: دانش‌آموزان می‌توانند در دفترچه خاطرات خود، تجربیات روزانه، افکار و احساسات خود را به نگارش درآورند. نوشتن صبحگاهی: می‌توان از دانش‌آموزان خواست تا در ابتدای هر روز، به مدت ۵ تا ۱۰ دقیقه در مورد موضوعی خاص بنویسند. ایجاد وبلاگ: این امکان برای دانش‌آموزان وجود دارد که وبلاگی شخصی ایجاد کنند و در آن به نوشتن در رابطه با موضوعات مورد علاقه خود بپردازند.

۴. الگوبرداری از بزرگان

خواندن آثار نویسندگان برجسته، دریچه‌ای نو به سوی دنیای نگارش و خلاقیت می‌گشاید.

راهکارهای عملی :

معرفی کتاب‌های مناسب: از گزینه‌های معلمان و والدین، این است که کتاب‌های داستانی و غیرداستانی جذاب و مناسب با سن دانش‌آموزان را به آن‌ها معرفی کنند.

برگزاری جلسات نقد کتاب: در این جلسات، دانش‌آموزان می‌توانند به بحث و گفتگو درباره کتاب‌های خوانده‌شده بپردازند.

دعوت از نویسندگان: می‌توان از نویسندگان برجسته برای حضور در مدرسه و گفتگو با دانش‌آموزان دعوت کرد.

۵. تصویرسازی ذهنی

تشویق دانش‌آموزان، به تصویرسازی ذهنی قبل از نوشتن، می‌تواند به آن‌ها در نگارش متون خلاقانه و پویا یاری رساند.

راهکارهای عملی :

انجام فعالیت‌های خلاقانه: فعالیت‌هایی مانند نقاشی، مجسمه‌سازی و نمایش خلاق، می‌تواند به دانش‌آموزان در تقویت قوه تخیل آن‌ها کمک کند.

استفاده از تکنیک “نقشه ذهنی: (Mind Map)” با استفاده از این تکنیک، آن‌ها می‌توانند پیش از نوشتن، به ایده‌پردازی و سازمان‌دهی موضوع مورد نظر خود بپردازند.

تمرین توصیف تصاویر: نشان دادن تصاویر مختلف به دانش‌آموزان و درخواست توصیف آن‌ها با جزئیات، می‌تواند به تقویت مهارت‌های توصیفی در نوشتن کمک کند.

۶. ویراستاری و بازنگری

ویراستاری و بازنگری متن، گامی مهم در ارتقای کیفیت نگارش و تقویت مهارت نوشتن در ابتدایی است.

راهکارهای عملی:

آموزش اصول ویراستاری: می‌توان به دانش‌آموزان قواعد اولیه ویراستاری، مانند کنترل غلط‌های املائی و نگارشی و بررسی انسجام متن را آموزش داد.

کارگروهی ویراستاری: این امکان برای دانش‌آموزان وجود دارد که متون نوشته‌شده یکدیگر را ویراستاری کنند و به هم بازخورد دهند.

استفاده از ابزارهای ویراستاری: در برخی موارد، می‌توان از نرم‌افزارهای ویراستاری متن برای کمک به دانش‌آموزان استفاده کرد.

۷. تنوع در نگارش

ارائه تکالیف متنوع نگارشی، مانند نوشتن داستان، شعر، گزارش و مقاله، می‌تواند به دانش‌آموزان در تقویت مهارت‌های مختلف نگارش یاری برساند.

راهکارهای عملی:

ترکیب نوشتن با فعالیت‌های دیگر: می‌توان فعالیت نوشتن را با فعالیت‌های دیگری مانند مصاحبه، تحقیق میدانی و بازدید علمی ترکیب کرد.

ایجاد مجله دانش‌آموزی: دانش‌آموزان، می‌توانند در قالب یک مجله دانش‌آموزی به نوشتن مقالات، داستان‌ها و اشعار خود بپردازند.

نوشتن خلاقانه: به دانش‌آموزان فرصت دهید تا در قالب‌های مختلف و با رویکردی خلاقانه به نوشتن بپردازند؛ مثلاً نوشتن نامه به شخصیت‌های داستانی یا نوشتن داستان از زبان اشیاء.

۴- نتیجه گیری

مهارت نوشتن، مهارتی کلیدی و حیاتی در دنیای امروز است. این مهارت، به افراد کمک می‌کند تا در دنیای پیچیده کنونی به‌طور موثر به برقراری ارتباط بپردازند و به موفقیت دست پیدا کنند. مهارت نوشتن، توانایی انتقال افکار، ایده‌ها و اطلاعات به‌صورت واضح، مختصر و موثر به وسیله زبان نوشتاری است. تقویت مهارت نوشتن در مدارس، امری اساسی برای پیشرفت تحصیلی به‌شمار می‌رود. آموزش به دانش‌آموزان، نحوه تشویق به خلاقیت، استفاده از واژگان مناسب و ساختارهای جمله‌ای درست اهمیت زیادی دارد. تحلیل متن، نوشتن داستان‌ها و تشویق به ایجاد وبلاگ‌ها می‌تواند از موارد موثر در ارتقا مهارت نوشتن باشد. همچنین، بازخورد مداوم از معلمان به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا با شناسایی نقاط قوت و ضعف خود را در نوشتن، بهبود پیدا کنند. ایجاد محیط‌های مطالعه فعال و استفاده از فعالیت‌های تحلیل متن نیز از اهمیت بالایی برخوردار است.

منابع

- آبار، حمزه، صفایی، ساناز. (۱۴۰۲). چگونه توانستیم مهارت نوشتن را در دانش‌آموزان پایه دوم کلاس تقویت کنیم، فصلنامه سلامت روان در مدرسه، دوره ۱، شماره ۲
- خانی، روح‌اله، فیضی، فاطمه. (۱۳۹۴). بررسی راهکارهای تقویت مهارت‌های نوشتاری نگارش و انشانویسی دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی، سومین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی
- خزاعی، س.، و مشهدی، ع. (۱۳۹۰). از آموزش متوسطه تا زمینه‌های مراقبت‌های بهداشتی: بررسی امکان سنجی آموزش علوم خواندن مبتنی بر محتوای انگلیسی همراه با بازی‌هایی برای یادگیری مادام‌العمر. مجله علوم تربیتی، ۲۸ (۱)، ۲۳-۴۲
- رحمتی‌پسند، سیده‌زینب، افراز، شهرام، و رزمجو، سید آیت‌اله. (۱۴۰۱). مشکلات نوشتاری زبان‌آموزان ایرانی: ایجاد یک چارچوب بافت-حساس برای تمرین مهارت نوشتن. پژوهش‌های زبانشناختی در زبان‌های خارجی (پژوهش زبان‌های خارجی)، ۱۲ (۱)، ۴۹-۷۳
- فرید، ع.، و اشرف‌زاده، ت. (۱۴۰۰). فراتحلیل رابطه خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی. مجله آموزشی علوم، ۲۷ (۲)، ۶۹-۹۰
- قبادی‌چهارراه‌گشین، کاووس، فانی، حجت‌اله و فلاحی، ویدا. (۱۳۹۳). تاثیر ارزشیابی توصیفی بر مهارت‌های خواندن و نوشتن دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی. پژوهش در برنامه ریزی درسی (دانش و پژوهش در علوم تربیتی-برنامه ریزی درسی)، ۱۱ (۱۳) (پیاپی ۴۰)، ۱۱۵-۱۲۸
- ملکی ح. (۱۳۷۹). برنامه درسی برنامه. مشهد: نشر پیام اندیشه
- نظری، حشمت‌اله، طلایی، ابراهیم، حاتمی، جواد، ایمانی‌نابینی، محسن، تیماس، عبدالزهرا. (۱۴۰۱). مطالعه کیفیت مهارت نوشتن دانش‌آموزان ابتدایی: یک مطالعه ارزیابانه، مجله علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز، دوره ۶، سال ۳۰، شماره ۱
- نظیری، الهام؛ قاسم‌پور مقدم، دکتر حسین. (۱۳۹۴). تاثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت مهارت‌های نوشتاری دانش‌آموزان، مطالعات برنامه درسی، شماره ۳۶

Pitan, O. S. (2017). *Graduate employees' generic skills and training needs. Higher Education, Skills and Work-Based Learning*